

Achtergrondnota bij de reactie van Minister van Financiën Reynders op het gebrek aan implementatie van de wet van 20 maart 2007 inzake het verbod op de financiering van de productie, het gebruik en het bezit van antipersoonsmijnen en submunitie

Woensdag 30 april 2008

Netwerk Vlaanderen vzw

Achtergrond:

De unaniem goedgekeurde wet van 20 maart 2007ⁱ (verschenen in het Belgische Staatsblad van 26 april 2007) verbiedt Belgische investeerders om nog langer producenten van antipersoonsmijnen en/of cluster munitie te financieren. Teneinde enige rechtszekerheid te verlenen aan de investeerders en de financiële sector wordt in deze wet aan de Koning (in casu de Belgische overheid) opgedragen een lijst te publiceren:

*“i) van de ondernemingen waarvan is aangetoond dat zij een activiteit bedoeld in het vorige lid uitoefenen;
ii) van de ondernemingen die voor meer dan de helft aandeelhouder zijn van een onderneming bedoeld in i) en;
iii) van de instellingen voor collectieve belegging die houder zijn van financiële instrumenten van een onderneming bedoeld in i) en ii).”*

*i) des entreprises dont il a été démontré qu’elles exercent l’une des activités visées à l’alinéa précédent;
ii) des entreprises actionnaires à plus de 50 % d’une entreprise au point i).
iii) des organismes de placement collectif détenteurs d’instruments financiers d’une entreprise aux points i) et ii).*

Deze lijst moet publiek gemaakt worden ten laatste op de eerste dag van de dertiende maand volgend op de maand waarin deze wet werd bekendgemaakt, in casu dus op 1 mei 2008.

Welke lijst?

Een lezing van de wet en van de voorafgaande handelingen in de Kamer en Senaat, maakt duidelijk over welke lijst het gaat.

We citeren de wet:

“Eveneens verboden is de financiering van een onderneming naar Belgisch recht of naar buitenlands recht, met als activiteit de vervaardiging, het gebruik, het herstel, het te koop stellen, het verkopen, het uitdelen, invoeren of uitvoeren, het opslaan of vervoeren van antipersoonsmijnen en/of submunitie in de zin van deze wet, en met het oog op de verspreiding ervan.”

“Met financiering van een in de lijst opgenomen onderneming worden alle vormen van financiële steun bedoeld, namelijk kredieten, bankgaranties alsook het verwerven voor eigen rekening van de door de onderneming uitgegeven financiële instrumenten. Als een onderneming waarvoor reeds een financiering is toegekend, opgenomen is in de lijst, dient deze financiering volledig te worden stopgezet voor zover dit contractueel mogelijk is.”

Est également interdit le financement d'une entreprise de droit belge ou de droit étranger dont l'activité consiste en la fabrication, l'utilisation, la réparation, l'exposition en vente, la vente, la distribution, l'importation ou l'exportation, l'entreposage ou le transport de mines antipersonnel et/ou de sous-munitions au sens de la présente loi en vue de leur propagation.

Par financement d'une entreprise figurant dans cette liste, on entend toutes les formes de soutien financier, à savoir les crédits et les garanties bancaires, ainsi que l'acquisition pour compte propre d'instruments financiers émis par cette entreprise. Lorsqu'un financement a déjà été accordé à une entreprise figurant dans la liste, ce financement doit être complètement interrompu pour autant que cela soit contractuellement possible.

Het gaat hier dus om een lijst van bedrijven (zowel Belgische als buitenlandse) die betrokken zijn bij antipersoonsmijnen en/of submunitie. En bij uitbreiding ook de meerderheidsaandeelhouders van deze bedrijven en ICB's die waardepapieren van deze bedrijven in handen hebben.

De lijst: Minister van Financiën verwijst naar Minister van Justitie

Op 24 april 2008 roepen een aantal NGO's Reynders op dringend werk te maken van de implementatie van deze wet.ⁱⁱ Op 1 mei 2008 moet de lijst immers gepubliceerd worden, en er is ook nog steeds geen duidelijkheid over de controle op deze wet.

Voor wat betreft de publicatie van de lijst antwoordt Reynders via zijn woordvoerder:ⁱⁱⁱ
“We vroegen aan Justitie om ons de informatie inzake de betrokken bedrijven over te maken. We beschikken immers niet over bewijsmateriaal omtrent de geviseerde bedrijven. Justitie is echter wel in staat om ons de namen van de bedrijven te geven die al veroordeeld zijn voor dit soort feiten of die daarvoor in aanmerknig komen.”

“Nous avons demandé à la Justice de nous transmettre les informations au sujet des entreprises concernées”, indique la porte-parole du ministre. “Nous ne possédons en effet pas d'éléments probants concernant les entreprises visées. La Justice est par contre capable de nous fournir les noms des entreprises déjà condamnées pour ce type de faits ou susceptibles de l'être”

Deze verwijzing naar Justitie is op zijn minst bizar te noemen.

1. Het betreft hier een lijst van bedrijven die betrokken zijn bij de productie, ontwikkeling van antipersoonsmijnen en clustermunities. Voorbeelden van dergelijke bedrijven zijn Raytheon (USA), Lockheed Martin (USA), Thales (Frankrijk), Singapore Technologies Engineering (Singapore) enzoverder...
 - ❖ De productie van antipersoonsmijnen is verboden in alle landen die het Ottawa verdrag (1997) geratificeerd hebben (155 landen). De productie van antipersoonsmijnen is bvb. niet verboden in de Verenigde Staten of in Singapore.
 - ❖ De productie van clustermunities is enkel verboden in België en Oostenrijk.

Om deze reden is het volledig onduidelijk waarom het Ministerie van Financiën de verantwoordelijkheid legt bij het Ministerie van Justitie. Het gaat immers vooral om een lijst van bedrijven die in hun eigen land niks illegaals doen omdat de productie van antipersoonsmijnen en/of clustermunities daar niet verboden is.

2. Om de lijst te publiceren zal een ministerie een opdracht moeten uitschrijven voor gespecialiseerde onderzoeksbureaus. Een dergelijk bureau kan dan onderzoek uitvoeren en een lijst afleveren. Op regelmatige tijdstippen (bvb. jaarlijks) zal de lijst moeten geactualiseerd worden. Geen enkel ministerie beschikt in hoofdzaak van haar bevoegdheden over meer informatie om deze lijst op te stellen dan een ander ministerie.
3. Aangezien het hier gaat om de uitvoering van een wet die de financiële sector reguleert, lijkt het vanzelfsprekend dat de Minister van Financiën de volledige verantwoordelijkheid draagt en neemt voor de uitvoering van deze wet.

De controle op deze wet

Ook wat betreft de controle op deze wet van 20 maart 2007 is het nog steeds koffiedik kijken. Aangezien de wet van maart 2007 rechtstreeks verwijst naar de witwas-wet zou deze rol weggelegd kunnen zijn voor de CBFA, de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen. Op een schriftelijke parlementaire vraag hierover van Dirk Vandermaelen in de Commissie Financiën (januari 2008) reageerde Minister Reynders: *“Momenteel wordt het KB ter uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 maart 2007 voorbereid. In dit onderwerp zullen eveneens de toezichthoudende instanties worden bepaald.”*

Ook van dit KB is op 29 april 2008 nog steeds geen spoor.

Contactpersoon:

Netwerk Vlaanderen : Christophe Scheire, 02/201.07.70 – 0496/13.07.62 – christophe@netwerkvlaanderen.be

Voor meer informatie over de wet:

<http://www.netwerkvlaanderen.be/nl/files/documenten/campagnes/bankenwapens/Q&A.pdf>

- ⁱ Wet inzake het verbod op de financiering van de productie, gebruik en bezit van antipersoonsmijnen en submunitie, Federale Overheidsdienst Financiën, 20 maart 2007, Belgisch Staatsblad (27 april 2007)
- ⁱⁱ Minister van Financiën mist deadline van 1 mei, Persbericht Netwerk Vlaanderen, Réseau Financement Alternatif, Vrede, Vredesactie, Friends of the Earth Vlaanderen & Brussel, Brussel, 24 april 2008.
- ⁱⁱⁱ Clustermunitie: Justitie moet lijst bedrijven afleveren (Financiën), Belga bericht, Brussel, 24 april 2008